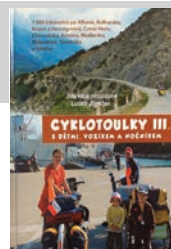

CYKLOTOULKY III.

S DĚTMI, VOZÍKEM A NOČNÍKEM MARKÉTA HRODOVÁ, LUDĚK ZIGÁČEK

7000 KILOMETRŮ PO Albánii, Bulharsku, Bosně a Hercegovině, Černé Hoře, Chorvatsku, Kosovu, Maďarsku, Makedonii, Slovinsku a Srbsku

pátek 24. června 2011 — 79 km Příjezd do Bosny a Hercegoviny

Ráno opět praží slunce, na nebi ani mráček. Kouzelná silnička se kroutí po úbočích kopců a nikde nikdo. Naším směrem nejede vůbec nikdo. A přitom je to tady tak nádherné, zatím asi nejhezčí černohorská krajina. Na mapě je napsaná vedle hraničního přechodu kóta 1 530 metrů, ale uklidňujeme se, že to snad bude hora nad nějakým průsmykem. Po úvodních dvanácti kilometrech zastavujeme v Boljaniči, v poslední černohorské vesničce. Spíš ze zvyku a zvědavosti, než že bychom něco potřebovali, navštívujeme obchůdek. Koupili jsme si jen studené pití a usadili se venku do plastových židliček. Prodavačka je unesená z dětí, takový zájem jsme snad ještě nezažili. Jakmile nás vyzpovídala, odkud jsme a kam jedeme, hned haleká na kolemjdoucí babky: „*Pojďte se podívat, koho tu mám! Rodina, jedou na kolech a mají malé děti!*“

Hurá! Po 306 kilometrech a 3 760 nastoupaných metrech opouštíme Černou Horu. Byli jsme tu jen pár dní, ale bylo nám tu hezky. Zase se potvrdila zkušenost, že nejlepší lidi se dají potkat právě stranou všeho toho turistického šílenství, stranou od moře, UNESCO památek a podobných míst. Už se ale těšíme na změnu - do Bosny a Hercegoviny. Kolikrát jsem to už opakovala a musím opakovat znovu. I Bosna je naše srdcevní záležitost. Ta válkou zničená země plná optimistických lidí, setkání s nimi na pozadí rozstřílených domů a minových polí jsou nezapomenutelná. Když jsme touto zemí na kole projížděli poprvé v roce 2002, připadali jsme si jak pováleční reportéři. Od té doby uplynulo už skoro deset let, od války tedy více než

patnáct, ale stopy jsou stále ještě víc než patrné. Nemusíte ale mít obavy při cestě do Bosny a Hercegoviny! Je to krásná země plná milých, příjemných a bezprostředních lidí. Za poslední dobu se silnice zlepšily (pravda, někde stále chybí asfalt tam, kde by opravdu měl být) a hlavně se vylepšilo zmapování území Bosny. Co tedy bohužel ještě ukrývá bosenská krajina, to jsou nevybuchlé miny. Určité riziko může nést pěší horská turistika, nicméně při dodržování zásad pohybu v terénu lze toto riziko snížit takřka na nulu a užít si krásných túr po bosensko-hercegovských horách. U cykloturistiky vidíme hlavní riziko při volném táboření. Paradoxně ale mnohem častěji jsme se s minovými územími setkávali v sousedním relativně „bezpečném“ Chorvatsku. Z vysoko umístěného hraničního přechodu (1 350 metrů nad mořem!) sjíždíme prudkým sjezdem. U prvních domků míváme omšelou ceduli, která označuje, že vjíždíme do Republiky Srbské. Pro neznalé opět ráda vysvětlím. Bosna a Hercegovina je administrativně rozdělena na dvě části. Federaci Bosny a Hercegoviny (také se říká Muslimsko-chorvatské federace nebo prostě jen zkráceně Federace) a Republiku Srbskou (psáno Republika Srpska!). Hned v prvním městě Čajnice měníme eura na konvertibilní marky a ochutnáváme vynikající čevapi. Hned za městem zase asfalt ztrácíme. No jo, nechtělo se nám po hlavní na Goražde, tak se musíme trápit. Jeden by předpokládal, že z 1 300 metrů se k řece pojede jenom z kopce, ale kdepak. Kamenitá silnice se prudce zvedá nahoru. Luděk po albánském stylu vysadil děti, čímž své zátěži rapidně ulehčil. Já nemám ulehčit jak, z mojí bagáže nepůjde pěšky nic, tak zbývá jediné - slézt z kola a tlačit. Konečně se cesta láme. Děti rychle nasedají zpět do vozíku, jenže sjezd je pro změnu prudký. Vjeli jsme do soutěsky, což je navečer pěkně na prd. Máme zkušenosti, jak blbě se v hlubokých skalnatých údolích hledají noclehy. Od nedalekého domku k nám jako na zavalanou míří pán. Na náš dotaz kýve hlavou. „*Ano, toto je stariput na Sarajevo. Sedmnáct kilometrů po makadamu. Můžeme si tady někde postavit stan?*“ „*Nema problema. To je free pozemek,*“ odpovídá chlapík anglicko-bosensky, neboť jsme se dozvěděli, že od války žije v Austrálii, do Bosny už jezdí pouze o prázdninách na odmor (odpočinek, dovolená).

pokračování na straně 24

TV PROGRAM

01

20.10 krimi seriál
Případy I. oddělení

5.59 Studio 6

9.00 To je vražda, napsala

Vražda v oáze
Americký seriál (1984-1996).

9.50 Doktor Martin VII

Děti těch druhých
Britský seriál (2015).

10.35 Vyprávěj

Vánoce
Oblíbený seriál o tom, že v každé době toužíme po štěstí.

11.30 AZ-kvíz

Soutěž pro každého

12.00 Zprávy ve 12

12.20 Předpověď počasí,
sportovní zprávy

12.30 Sama doma

Být doma neznamená být bez práce.
Tisíc rolí ženy

14.00 Alimenty

Povídka z cyklu Bakaláři 1977.

14.20 Columbo

Smrtící korunka
Peter Falk v hlavní roli amerického seriálu (1990).

15.55 To je vražda, napsala

Pohřeb na padesáté míli
Americký seriál (1984-1996).

16.40 Cestománie

Německo - Frísko: Dunami a vlnami

17.15 AZ-kvíz

Soutěž pro každého

17.40 Černé ovce

Reportáže, testy, rady

18.00 Události v regionech

18.25 Kde domov můj?

Zábavná vědomostní soutěž.

18.55 Události za okamžik a počasí

19.00 Události

19.57 Branky, body, vteřiny

20.05 Losování Sportky a Šance

20.10 Případy I. oddělení (6/22)

Nenávist

Případ jedné ze dvou žen, odsouzených v České republice na doživotí za vraždu.
Kriminální seriál.

21.10 Rudý kapitán

Kriminální thriller z horkého léta roku 1992. Československo se rozpadá a detektiv Krauz vyšetřuje záhadnou smrt kostelníka...
Koprodukční snímek ČT (2016).

23.04 Výsledky losování
Šťastných 10

23.05 Alma

Film o štěněti, které spojilo životy dvou lidí (2009).

0.40 AZ-kvíz

1.05 Máte slovo s M. Jílkovou

2.10 Dobré ráno

4.56 Bydlení je hra

5.15 Černé ovce